

Функціонування і розвиток механізмів державного управління
УДК 336.76(477)(043.3)

Романенко Євген Олександрович

*доктор наук з державного управління, професор,
Заслужений юрист України, Президент Всеукраїнської асамблеї
докторів наук з державного управління, проректор
Міжрегіональна Академія управління персоналом*

Романенко Евгений Александрович

*доктор наук по государственному управлению, профессор,
Заслуженный юрист Украины, Президент Всеукраинской ассамблеи
докторов наук по государственному управлению, проректор
Межрегиональная Академия управления персоналом*

Romanenko Yevhen

*Doctor of Science in Public Administration, Professor,
Honored Lawyer of Ukraine, President of the Ukrainian Assembly of
Doctors of Science in Public Administration, Vice-Rector
Interregional Academy of Personnel Management
ORCID: 0000-0003-2285-0543*

Мартишин Денис Сергійович

*доктор наук з державного управління, доцент,
завідувач кафедри теології та християнської комунікації
Міжрегіональна Академія управління персоналом*

Мартышин Денис Сергеевич

*доктор наук по государственному управлению, доцент,
заведующий кафедрой теологии и христианской коммуникации
Межрегиональная Академия управления персоналом*

Martyshyn Denys

*Doctor of Sciences in Public Administration, Associate Professor,
Head of the Department of Theology and Christian Communication*

Interregional Academy of Personnel Management

ORCID: 0000-0002-2770-7757

**ЗАКОН ПРО СПЛІТ ПОЧИНАЄ ДІЯТИ
ЗАКОН О СПЛИТ НАЧИНАЕТ ДЕЙСТВОВАТЬ
SPLIT LAW BEGINS TO APPLY**

***Анотація.** Обґрунтовано, що стабільність фінансового сектору надзвичайно важлива для поширення економічних вигод для ширших кіл та залучення більшої частини населення в економіку країни. Лише безпечні та надійні фінансові установи, які діють згідно з міжнародними стандартами та принципами справедливого бізнесу та здорової конкуренції, можуть підтримувати зростання корпоративного сектору та економіки в цілому, а також захищати права та інтереси інвесторів.*

Зазначено, що українське законодавство, що регулює фінансовий ринок, повинно підлягати ретельному перегляду та наближенню до законодавства та стандартів Євросоюзу у відповідності до зобов'язань України в рамках Угоди про асоціацію між ЄС та Україною. Необхідно привести регулювання і нагляд у небанківському фінансовому секторі до міжнародних стандартів, як це відбувається в банківському секторі [1].

Визначено, що найбільш ефективним способом досягнення цього є консолідація регулюючих органів, перехід від трьох регуляторів фінансового сектору до двох. 12 вересня 2019 Верховна Рада в «турбо режимі» ухвалила в цілому закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання

ринків фінансових послуг» (про «спліт»). Згідно із законом з 1 липня 2020 року Національний банк стане регулятором страхових, лізингових, фінансових компаній, кредитних спілок, ломбардів та бюро кредитних історій замість Нацкомфінпослуг. Національний банк України та Нацкомфінпослуг підписали Меморандум про взаємодію і співпрацю для забезпечення реалізації положень закону про "спліт".

Решту повноважень у сфері ринків фінансових послуг, у частині регулювання та нагляду у системі накопичувального пенсійного забезпечення, регулювання та нагляду за функціонуванням фінансово-кредитних механізмів і управлінні майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю передається до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Ключові слова: ринок небанківських фінансових послуг, регулятор, СПЛІТ, розділення функцій.

Аннотація. Обосновано, что стабильность финансового сектора чрезвычайно важна для распространения экономических выгод для широких кругов и привлечения большей части населения в экономику страны. Только безопасные и надежные финансовые учреждения, которые действуют в соответствии с международными стандартами и принципами справедливого бизнеса и здоровой конкуренции, могут поддерживать рост корпоративного сектора и экономики в целом, а также защищать права и интересы инвесторов.

Отмечено, что украинское законодательство, регулирующее финансовый рынок, должно подлежать тщательному пересмотру и приближению к законодательству и стандартам Евросоюза в соответствии с обязательствами Украины в рамках Соглашения об ассоциации между ЕС и Украиной. Необходимо привести регулирование и

надзор в небанковском финансовом секторе с международными стандартами, как это происходит в банковском секторе [1].

Определено, что наиболее эффективным способом достижения этого является консолидация регулирующих органов, переход от трех регуляторов финансового сектора до двух. 12 сентября 2019 Верховая Рада в «турбо режиме» приняла в целом закон «О внесении изменений в некоторые законодательные акты Украины относительно усовершенствования функций по государственному регулированию рынков финансовых услуг» (о «сплит»). Согласно закону с 1 июля 2020 Национальный банк станет регулятором страховых, лизинговых, финансовых компаний, кредитных союзов, ломбардов и бюро кредитных историй вместо Нацкомфинуслуг. Национальный банк Украины и Нацкомфинуслуг подписали Меморандум о взаимодействии и сотрудничестве для обеспечения реализации положений закона о "сплит".

Остальные полномочий в сфере рынков финансовых услуг, в части регулирования и надзора в системе накопительного пенсионного обеспечения, регулирования и надзора за функционированием финансово-кредитных механизмов и управлении имуществом при строительстве жилья и операциях с недвижимостью передается в Национальной комиссии по ценным бумагам и фондовому рынку.

Ключевые слова: рынок небанковских финансовых услуг, регулятор, СПЛИТ, разделение функций.

Summary. *It has been proved that the stability of the financial sector is extremely important for spreading economic benefits to wide circles and attracting the majority of the population to the country's economy. Only safe and reliable financial institutions that act in accordance with international standards and principles of fair business and healthy competition can support the growth of*

the corporate sector and the economy as a whole, as well as protect the rights and interests of investors.

It is noted that the Ukrainian legislation governing the financial market should be subject to thorough review and approximation to the legislation and standards of the European Union in accordance with Ukraine's obligations under the Association Agreement between the EU and Ukraine. It is necessary to bring regulation and supervision in the non-banking financial sector with international standards, as is the case in the banking sector [1].

It was determined that the most effective way to achieve this is the consolidation of regulatory bodies, the transition from three financial sector regulators to two. On September 12, 2019, the Verkhovna Rada in "turbo mode" adopted in general the law "On Amending Certain Legislative Acts of Ukraine regarding the Improvement of the Functions of State Regulation of Financial Services Markets" (on "split"). According to the law, from July 1, 2020, the National Bank will become the regulator of insurance, leasing, financial companies, credit unions, pawnshops and a credit bureau instead of the National Financial Services Commission. The National Bank of Ukraine and the National Financial Services Commission signed a Memorandum of Cooperation and Cooperation to ensure the implementation of the provisions of the law on "split".

The remaining powers in the field of financial services markets, in terms of regulation and supervision in the system of funded pensions, regulation and supervision of the functioning of financial and credit mechanisms and property management in housing construction and real estate transactions are transferred to the National Securities and Stock Market Commission.

Key words: *non-banking financial services market, regulator, SPLIT, separation of functions.*

Постановка проблеми. Економічний розвиток країни передбачає наявність розвинених сегментів ринку фінансових послуг, серед яких чільне

місце посідає ринок небанківських фінансових послуг. Світова практика свідчить про значні обсяги послуг небанківського фінансового сектору, особливо страхових послуг та послуг недержавного пенсійного забезпечення, та його суттєвий внесок у розв'язання назрілих завдань соціально-економічного розвитку.

В Україні на сьогодні ринок небанківських фінансових послуг остаточно не сформований. Сучасний етап його становлення супроводжується рядом проблем пов'язаних із фрагментарністю та недосконалістю законодавчої бази, політична і економічна нестабільність в країні, низька платоспроможність потенційних покупців небанківських фінансових послуг, недостатня капіталізація фінансових посередників, їх низька ліквідність, низький рівень довіри до небанківських фінансових установ, низький рівень захищеності прав споживачів небанківських фінансових послуг, наявність недобросовісної конкуренції, недосконала інфраструктура ринку небанківських фінансових послуг, а також недосконала система андеррайтингу [2].

Запропонований у липні 2015 року як невідкладний законопроект №2413а «Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо консолідації функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг» за п'ять років пройшов лише перше читання (07.07.2016) і не був прийнятий [3]. Основними причинами було те, передбачався перехід від законодавчого регулювання ринку небанківських фінансових послуг до регулювання за допомогою підзаконних нормативно-правових актів, з необмеженими повноваженнями регуляторів та відсутністю будь-яких контрольних механізмів. Окрім того положення законопроекту щодо визначення нових повноважень Комісії, не враховували вимог статей 6 і 106 Конституції України.

2 вересня президент Володимир Зеленський доручив урядовцям та парламентарям в короткі терміни розробити та ухвалити закон про внесення

змін до деяких законодавчих актів України щодо консолідації функцій державного регулювання ринків фінансових послуг. Цей закон передбачає розподіл функцій між Національним банком (НБУ) і Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР). 12 вересня 2019 Верховна Рада в «турбо режимі» ухвалив в цілому закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг» (про «спліт»). За таке рішення проголосували – 296 народних депутатів [4].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Специфіку функціонування окремих сегментів ринку небанківських фінансових послуг відображено в роботах О. Барановської, С. Брагіна, В. Базилевича, Т. Васильєвої, В. Виговської, О. Гаманкової, С. Леонова, С. Маслової, В. Міщенко, А. Мороза, С. Науменкової, В. Опаріна, С. Осадця, В. Пліса, О. Смолянської, Н. Ткаченко, В. Унінець-Ходаківської. Водночас, незважаючи на вагомий науковий доробок із зазначеної проблематики, питання розділення функцій регулювання ринку небанківських фінансових послуг, після прийняття закону про СПЛІТ, якими займалась Нацкомдержфінпослуг між Національним банком України та Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку приділено недостатньо уваги.

Мета статті – проаналізувати зміни на ринку небанківських фінансових послуг після прийняття закону про СПЛІТ (розділення) Нацкомфінпослуг та передачу функцій регулятора Національному банку України та Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку

Виклад основного матеріалу. Одним із найважливіших пріоритетів економічної політики держави є розвиток ринку небанківських фінансових послуг та його основних сегментів. Так, станом на 31.12.2014 у Державному реєстрі фінансових установ налічувалося 2087 небанківських фінансових установ. Загальний обсяг активів небанківських фінансових установ має

тенденцію до зростання. Так, за 2014 рік активи таких установ зросли на 18,4% (або на 23 млрд грн) та склали 9,4% ВВП України.

Разом з тим, система державного регулювання діяльності небанківських фінансових установ та інших суб'єктів нагляду на ринках небанківських фінансових послуг не завжди мала збалансований та системний характер. Правова база обмежувалась рамковим законодавством стосовно захисту прав споживачів, інвесторів, кредиторів, що разом з відсутністю спеціального законодавства по деяких небанківських фінансових установах стримувала інтенсивність розвитку ринків небанківських фінансових послуг, знижувала їх інвестиційну привабливість, деформувала їх роль у розвитку економіки України в цілому.

Недостатня ефективність державного регулювання та нагляду, надмірна зарегульованість дозвільних процедур фінансовим установам та іншим піднаглядним організаціям необґрунтовано підвищувала вартість надання фінансових послуг споживачам.

Скорочення кількості органів державного нагляду, дерегуляція та зменшення кількості точок дотику бізнесу та держави, впровадження регуляторної моделі, що передбачає кількість та функції контролюючих органів відповідно до стандартів ЄС та Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їх державами-членами, з іншої сторони, є пріоритетними завданнями, визначеними Стратегією сталого розвитку "Україна – 2020".

Тому в липні 2015 року президент Петро Порошенко подав до парламенту як невідкладний законопроект №2413а «Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо консолідації функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг» [3]. Саме слово «спліт» означає розділення. Метою законопроекту була розділення повноважень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, у частині регулювання та нагляду у системі

накопичувального пенсійного забезпечення, регулювання та нагляду за функціонуванням фінансово-кредитних механізмів і управлінні майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Решту повноважень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, пропонується передати до Національного банку України. Таким чином в Україні на одного регулятора стало би менше.

За пройдений час законопроект №2413а включали до порядку денного засідань Верховної Ради вже 18 разів. 07.07.2016 був прийнятий в першому читанні. Однак він так і не був прийнятий, бо не підтримувався більшістю депутатів попереднього скликання. І ось чому:

По-перше, СПЛІТ передбачав перехід від законодавчого регулювання ринку небанківських фінансових послуг до регулювання за допомогою підзаконних нормативно-правових актів, з необмеженими повноваженнями регуляторів та відсутністю будь-яких контрольних механізмів. Іншими словами, СПЛІТ виводить всі сфери фінансових послуг з-під дії законів, що встановлюють загальновизнані принципи державного регулювання. А саме, законів про ліцензування, про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, про адміністративні послуги та про засади державної регуляторної політики.

При цьому саме завдяки цим законам небанківський фінансовий ринок, який, на відміну від банків, працює виключно за рахунок власних коштів, зміг пережити останні економічні кризи і досягти не тільки стабільності, але і продемонструвати зростання своїх показників.

По-друге, законопроект 2413а не містив достатніх правових механізмів для ефективної реалізації державного регулювання у сфері небанківських фінансових послуг.

По-третє, положення СПЛІТа суперечачи таким принципам верховенства права, як юридична визначеність і заборона свавілля з боку

регулятора, який не оприлюднює і не узгоджує з жодним державним органом вимоги та правила, встановлює їх на власний розсуд і вимагає їх виконання за відсутності права оскарження.

Головне юридичне управління ВР, яке визнало законопроект «неконституційним» і таким, що в разі прийняття призведе до свавілля регулятора і неможливості ринку захищати свої права та інтереси.

За останні роки небанківський фінансовий ринок з продемонстрував надзвичайний ріст. Якщо в 2016 році об'єм наданих фінансовими компаніями фінансових послуг становив 39,7 млрд. грн., то в 2017 році цей показник виріс до 90,2 млрд. грн., а в 2018 — до 119 млрд. грн. При цьому об'єм виданих кредитів фінансових установами виріс з 24,3 млрд. грн. у 2016 році до 45,2 млрд. і 67,2 млрд. грн. відповідно.

Ситуація на небанківському фінансовому ринку наразі мало відрізняється від тієї, яка спостерігалася в багатьох банках до очищення банківської системи. Окремі страхові компанії ведуть відверто недобросовісну діяльність, гарячково збираючи гроші у вигляді страхових премій, а потім зникаючи. Страждають, як завжди, звичайні клієнти, які не можуть розраховувати на компенсацію так, як це працює, наприклад, у банківському секторі. Не допомагає і мораторій на перевірки, який суттєво звужує можливості контролю.

Реформа фінансового сектору залишається половинчастою, поки лише одна його частина – банки – перейшла на якісно нові стандарти роботи. Це стосується і розкриття кінцевих власників, і вимог до капіталу і ліквідності, і виведення з ринку шахраїв. Небанківські фінустанови лише нещодавно почали цей процес і знаходяться ще дуже далеко від його завершення.

Незважаючи на ріст загальними для усіх ринків небанківських фінансових послуг залишаються питання посилення відкритості на цих ринках, спрощення дозвільних процедур та скорочення строків їх проведення, максимального використання дистанційного контролю за

платоспроможністю та виконанням фінансовими установами нормативів, розробки критеріїв призначення планових перевірок з метою мінімального втручання регулятора у господарську діяльність фінансових установ, всеохоплюючого переходу на надання адміністративних послуг через електронний документообіг, посилення системи захисту прав та інтересів споживачів небанківських фінансових послуг, підвищення рівня фінансової грамотності населення, перегляду обсягу інформації звітних даних про діяльність фінансових установ та періодичності надання звітних даних і фінансової звітності з метою максимального використання можливостей пруденційного нагляду.

2 вересня 2019 Президент Володимир Зеленський доручив урядовцям та парламентарям в короткі терміни розробити та ухвалити цілу низку законопроектів, серед яких доручив парламенту прийняти закон про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо консолідації функцій державного регулювання ринків фінансових послуг. Цей закон передбачає розподіл функцій між Національним банком (НБУ) і Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР). Відповідальними за ухвалення цього закону до 1 жовтня 2019 року Зеленський призначив Арахамію та Разумкова, а також попросив до них долучитись першого заступника голови ВР Руслана Стефанчука.

6 вересня 2019 у Верховній раді був зареєстрований народними депутатами Гетманцивм Д.О. та Дубінським О.А. проект Закону № 1069-2 про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг. 12 вересня 2019 Верховна Рада в «турбо режимі» ухвалив в цілому закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг» (про «спліт»). Спочатку Рада схвалила проект закону за основу, це підтримав 301 депутат. Однак спікер парламенту Дмитро Разумков

запропонував голосувати проєкт закону в цілому, що викликало заперечення у фракції «Європейська солідарність». Однак закон все ж був прийнятий. За таке рішення проголосували – 296 народних депутатів, проти – 2, утрималось – 20, не голосували – 67 [4].

Метою закону є скорочення кількості регуляторних та контролюючих органів на ринках небанківських фінансових послуг шляхом розподілу функцій Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, між іншими органами, що здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг.

Також автори розраховують на підвищення ефективності державної регуляторної політики, функціональності нормативно-правових актів, спрямованих на створення дієвого механізму державного регулювання та нагляду, на зниження витрат діяльності фінансових установ, спричинених надлишковим та неефективним державним регулюванням, забезпечення конкуренції на фінансовому ринку, на запобігання діяльності недобросовісних компаній, та координованість із сучасними процесами реформування та дерегуляції економіки України, що сприятимуть активізації розвитку ринків небанківських фінансових послуг.

Законом вносяться зміни до Господарського кодексу та Кодексу України про адміністративні правопорушення. Також законом вносяться зміни до закону «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», закону «Про цінні папери та фондовий ринок», закону «Про недержавне пенсійне забезпечення», закону «Про страхування», закону «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», «Про державну підтримку сільського господарства України», «Про організацію формування та обігу кредитних історій», «Про зовнішньоекономічну діяльність», «Про кредитні спілки», «Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю», «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників

наземних транспортних засобів», «Про іпотечні облигації», «Про аудиторську діяльність», «Про Національний банк України», «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні», «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою», «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», «Про ліцензування видів господарської діяльності».

Зміни до зазначених вище законодавчих актів передбачають передачу повноважень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, у частині регулювання та нагляду у системі накопичувального пенсійного забезпечення, регулювання та нагляду за функціонуванням фінансово-кредитних механізмів і управлінні майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Решту повноважень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, пропонується передати до Національного банку України.

Також законом передбачається внести зміни до закону «Про ліцензування видів господарської діяльності» та закону «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» з метою уніфікації принципів та порядку здійснення Національним банком України та Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку ліцензування та регуляторної діяльності відповідно.

Також, аби усунути надмірне регулювання, скасовується закон «Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та

іпотечні сертифікати» а також декрет Кабінету Міністрів «Про довірчі товариства».

На початок 2019 року в Державному реєстрі фінансових установ знаходилось: 281 страхові компанії, 358 кредитних установ, 359 ломбардів, 940 фінансових компаній, 62 недержавних пенсійних фондів, 22 адміністраторів НПФ, 2 довірчі товариства. Витрати з держбюджету на утримання Нацкомфінпослуг склали 79,4 млн. грн.

Зняття мораторію на перевірки і активні регуляторні дії по очищенню ринку небанківських фінансових послуг дозволило Нацкомфінпослуг В 2019 закрити 260 небанківських фінансових установ, (що на 27,5% більше, ніж роком раніше), що склало близько 12% від кількості піднаглядних піднаглядних Нацкомфінпослуг суб'єктів. Було закрито 110 фінансових компаній, 57 страхових компаній, 38 ломбардів, 24 кредитні спілки, 22 лізингодавця, сім страхових брокерів і по одному недержавному пенсійному фонду та адміністратора НПФ [5].

У той же час, незважаючи на скорочення кількості гравців на ринках небанківських фінпослуг, капіталізація, обсяги наданих послуг і фіскальні відрахування ринку істотно зросли. Зокрема, небанківські фінансові установи країни в минулому році сплатили до державного та місцевих бюджетів податок на прибуток в розмірі 1,763 млрд. грн., що на 28,3% більше, ніж роком раніше.

При цьому лєвова частка (76,5%) податку на прибуток припала на страхові компанії, у яких темп зростання цього показника склало 20,7%. У той же час інші фінустанови, зокрема фінкомпанії, демонструють збільшення податкових відрахувань на 61,4%. Така позитивна динаміка фіскальних надходжень пов'язана з активним ростом послуг, що надаються небанківськими фінансовими установами, особливо в частині мікрокредитування, факторингу і фінансового лізингу.

Згідно із законом з 1 липня 2020 року Національний банк стане регулятором страхових, лізингових, фінансових компаній, кредитних спілок, ломбардів та бюро кредитних історій замість Нацкомфінпослуг. Національний банк України та Нацкомфінпослуг підписали Меморандум про взаємодію і співпрацю для забезпечення реалізації положень закону про "спліт" у частині передавання функцій державного регулювання та нагляду за небанківськими фінансовими установами від Нацкомфінпослуг до Національного банку.

Підписаний регуляторами документ забезпечить більш скоординований та ефективний процес передачі функцій з регулювання та нагляду за ринком небанківських фінансових послуг від Нацкомфінпослуг до Національного банку.

Меморандум передбачає:

- створення робочої групи з представників регуляторів, яка координуватиме взаємодію НБУ та Нацкомфінпослуг з метою передавання функцій;
- порядок обміну між інституціями інформацією з кадрових питань, планами роботи Нацкомфінпослуг на 2020 рік, у тому числі щодо запланованої діяльності Нацкомфінпослуг з підготовки проєктів регуляторних актів;
- передавання Національному банку документів та матеріалів, створених Нацкомфінпослуг у процесі виконання своїх повноважень та функцій;
- обмін інформацією про нагляд за небанківськими фінансовими установами, у тому числі досвідом проведення перевірок та застосування заходів впливу .
- Меморандум набрав чинності 7 лютого 2020 року і буде діяти до моменту завершення його сторонами реалізації положень закону про "спліт".

Висновки. Таким чином в Україні на одного регулятора стає менше, але роль НБУ стане ще важливішою. Ситуація на небанківському фінансовому ринку наразі мало відрізняється від тієї, яка спостерігалася в багатьох банках до очищення банківської системи. Окремі страхові компанії ведуть відверто недобросовісну діяльність, гарячково збираючи гроші у вигляді страхових премій, а потім зникаючи. Страждають, як завжди, звичайні клієнти, які не можуть розраховувати на компенсацію так, як це працює, наприклад, у банківському секторі. Реформа фінансового сектору залишається половинчастою, поки лише одна його частина – банки – перейшла на якісно нові стандарти роботи. Це стосується і розкриття кінцевих власників, і вимог до капіталу і ліквідності, і виведення з ринку шахраїв. Небанківські фінансові установи лише нещодавно почали цей процес і знаходяться ще дуже далеко від його завершення. Страхові компанії побоюються повторення чистки, яка спіткала банки. Далеко не всі компанії зможуть відповідати вимогам до якості роботи, відповідно їхня кількість може різко скоротитися. Проходити цей процес має набагато менш болісно, адже не буде нових геополітичних і економічних шоків, а сам Нацбанк врахує минулі промахи.

Література

1. Романенко Є.О. Ринок страхування: тенденції та проблеми // Персонал. 2007. № 1. С. 30-35.
2. Романенко Є.О. Місце та роль Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України в регулюванні діяльності недержавних пенсійних фондів // Економіка і регіон. Науковий вісник Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка. 2004. №1(2). С.163-166.
3. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо консолідації функцій із державного регулювання

ринків фінансових послуг №2413а від 20.07.2015. URL:
http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=56124

4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення функцій з державного регулювання ринків фінансових послуг // Закон України №1069 від 12 вересня 2019.
5. Нацкомфінпослуг за 2019 рік вивів з ринку 260 небанківських фінустанов. URL: <https://mind.ua/news/20207617-nackomfinposlug-za-2019-rik-viviv-z-rinku-260-nebankivskih-finustanov>

References

1. Romanenko Ye.O. Rynok strakhuvannia: tendentsii ta problemy // Personal. 2007. № 1. S. 30-35.
2. Romanenko Ye.O. Mistse ta rol Derzhavnoi komisii z rehuliuвання rynkiv finansovykh posluh Ukrainy v rehuliuванні diialnosti nederzhavnykh pensiinykh fondiv // Ekonomika i rehion. Naukovyi visnyk Poltavskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu imeni Yuriiia Kondratiuka. 2004. №1(2). S.163-166.
3. Proekt Zakonu pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo konsolidatsii funktsii iz derzhavnoho rehuliuвання rynkiv finansovykh posluh №2413а vid 20.07.2015. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=56124
4. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo vdoskonalennia funktsii z derzhavnoho rehuliuвання rynkiv finansovykh posluh // Zakon Ukrainy №1069 vid 12 veresnia 2019.
5. Natskomfinposluh za 2019 rik vyviv z rynku 260 nebankivskykh finustanov. URL: <https://mind.ua/news/20207617-nackomfinposlug-za-2019-rik-viviv-z-rinku-260-nebankivskih-finustanov>